

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 17.

Köszönet a Szabadság barátainak

Lapunk állandó céljának tartja népünk és a demokrácia szolgálatát. Ezért igyekezett, nagy nehézségek közt is, pontosan megjeleníteni és népünk politikai, művelődési, gazdasági és szociális fejlődését elősegíteni. Ezért óhajt harcolni ezután még fokozottabb mértékben, színvonalának állandó emelésével, oldalszámainak szaporításával. Hat oldalas lapunkon keresztül nemcsak harcolni, tanítani, hanem egymás értékeiből, országfejlesztő munkájából, a munka lázas üteméből tanulni is akar.

Mindezek eléréséhez nagyban hozzásegítettek a Szabadság barátai, akik anyagi hozzájárulásukkal siettek lapunk megerősödéséhez. Hisszük, hogy most, amikor az alábbiaknak köszönetet mondunk önzetlen támogatásukért, szavunk egyben felhívás is lesz azok számára, akik szükségesnek tartják vármegyénk népének felemelkedését, lapunk megjelenését. Lapunk barátai a következők: Ritz és Csiszér 800 lej, Bodrogi Károly 500 lej, László Lajos 500 lej, Hecser Kálmán 2000 lej, Szabó Ferenc 1000 lej, Sámson József 1000 lej, Réthy Imre dr. 1000 lej, Ref. koll. 1000 lej, Biró Gábor 1000 lej, Mangal și Comb. 1000 lej, Bardóczi Miklós 1000 lej, Fenyőviz 5000 lej, Róm. kat. gimn. 1000 lej, Kat. fiu intézet 500 lej, Bak Elek dr. 1000 lej, Lőrincz Zoltán dr. 1000 lej, Márkos Ferenc 1000 lej, Hadnagy Károly dr. 1000 lej, Suciu Tibor dr. 1000 lej.

A Szovjetunió 50 százalékkal csökkentette Románia jóvátételi tartozását

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy kormányunk minisztertanácsi határozata folytán Groza Péter dr. miniszterelnök levélben kéréssel fordult Sztálin generálisszimushoz és a szovjet kormányhoz, kérve Románia jóvátételi tartozásának leszállítását. Ezt a kezdeményezést kormányunk Gheorghiu-Dej miniszterelnök-helyettes javaslatára

elsősorban volt szükséges az óriási jelentőségű kedvezmény megadásához, s ezek az eredmények csak egy szocialista államban voltak elérhetők. Erre az emberfeletti munkára csak egy olyan társadalom képes, amelyik nem ismer kizsákmányolást és amelyiknek az élen olyan töretlen harcosok, munkások és lángeszű emberek állanak, mint I. V. Sztálin. Az irányítás mellett a munkának az ütemét egy élcsapat diktálja és fokozza, és ez az élcsapat a Szovjetunióban a bolsevik párt gárdája, éppen úgy, mint nálunk a Román Munkás Párt.

Ez a segítség csak folyománya annak a sok felsorolhatatlan és teljesen ki sem érthető segítségnek, amelylyel a Szovjetunió országunk segítségére sietett. Ez a segítség-sorozat nemcsak gazdasági (gabona, gyapot, ipari termékek, ipari berendezések, jóvátétel csökkentése) hanem művelődési, tudományos és politikai segítségből is áll. A Szovjetunió nemzetközi viszonylatokban is mindig országunk támogatására sietett. Ő volt az, aki gyógy szereket, tudományos felszereléseket, könyveket és számtalan tudományos és kulturális segítséget nyújtott, és ő volt az, aki megmentette az ország népét a nagy szárazság idején a szenvedésektől és pusztulástól.

Minek köszönhető ez a segítség? Jól tudjuk, hogy Románia a Szovjetunióval szemben fegyveres háborút viselt és ott rettentő pusztításokat vitt véghez a többi fasiszta csapatok oldalán. És mégis Románia a Szovjetunió részéről nem bosszúállással, hanem megértő támogatással és szeretettel találkozott. A népi demokráciának köszönhető a Szovjetunió bizalma.

Amikor egy volt ellenséges állammal szemben ilyen nagylelkű a Szovjetunió, akkor a világ imperiálistái fegyvertársaikkal szemben hogyan viselkednek? Nem kell bővebben fejtegetni, mindnyájan tisztában vagyunk Görögország sorsával, látjuk a Marshal terv körül folyó színjátékokat és látjuk, hogy az az illető országok függetlenségének elvesztését jelenti. Ezekben az országokban csökken a termelés, a gyárak kapui bezáródnak, a munkanélküliség nő, és kiobbannak a polgárháborúk, amelyeket a nép vív, a szabadságáért és a nagy tőke kizsákmányolásával szemben.

Minek köszönhető ez a segítség és mit jelent nekünk? Ez a segítség először is annak a politikai fejlődésnek köszönhető, ami országunkban bekövetkezett. A Szovjetunió látta és értékelte az elmúlt 3 év folyamán azokat az erőfeszítéseket, amelyeket a dolgozók végeztek a politikai hatalom megszerzése, a népi demokrácia megerősítése, az ország újjáépítése és gazdasági megerősítése érdekében. De köszönhető annak is, hogy a nép teljes őszinteséggel, következetes barátsággal viseltetett a Szovjetunióval szemben. Nem próbált és nem próbál két uton járni. És azokat, akik a népet el akarták tántorítani a Szovjetunióval való

együttthaladástól, a nép félreállította. Ez a segítség számunkra mérhetetlen fejlődési lehetőséget nyújt, egy gazdasági megerősítés terén, mint az új jáépítés során. Ennek a segítségnek a következtében meggyorsul az ország iparosítása, lendületesebb az ország újjáépítése, fokozódik ipari és mezőgazdasági termelésünk, így nőnek gazdasági erőforrásaink, aminek következményeképpen emelkedik életszínvonalunk. Ez a segítség nagyobb kenyeret jelent minden család asztalán és több ruhát minden dolgozónak.

Ez a nemes cselekedet is igazolja, hogy a Szovjetunió és annak dicső vezére, Sztálin, a szabadságnak és a világbékének legfőbb őrizője, hű segítője mindazoknak a népeknek, amelyek a szabadságért, függetlenségükért, a világbékéért és egy boldogabb életért küzdenek.

A Nagy Nemzetgyűlés megszavazta a Román Munkáspárt által kezdeményezett az ipariüzemek, bányák, bankok, szállítási és biztosítóvállalatok államosításáról szóló törvényt

Groza Péter dr. miniszterelnök a nagy nemzetgyűlés június 11-i ülésén, zugó tapsvihar közepette törvényjavaslato: nyújtott be az ipari üzemek, bányák, bankok, szállítási és biztosítási vállalatok államosításáról. Utána Gheorghe Gheorghiu Dej, a Román Munkás Párt főtitkára, első miniszterelnök-helyettes emelkedett szólásra. A nagynemzetgyűlés hatalmas tapsorkánál üdvözölte Gheorghiu-Dej-t, aki a következőket mondta:

Az 1945. március 6-i győzelemtől kezdve országunkban a demokrácia gazdasági, de különösen politikai téren a legdöntőbb sikereket érte el. A földreform után a gazdasági helyreállításra irányuló intézkedéseket az 1947. augusztus 15-én végrehajtott pénzügyi reform követte, amely véget vetett az infláció által okozott zűrzavarnak és gazdasági helyzetünk stabilizálásához és megerősítéséhez vezetett. A politikai téren elért sikerek, a polgári osztály képviselőinek eltávolítása a kormányból, a kormányzati felelősség átruházása a

földműves-osztályra, valamint a Román Népköztársaság kikiáltásával egyidejűleg a monarchia eltávolítása, tág lehetőségeket nyitottak a kivívott eredmények megszilárdítására, valamint arra, hogy új pozíciókat vívjunk ki.

A bekövetkezett változások folytán előállott helyzet arra kényszerít, hogy a nemzetgazdaság terén strukturális változtatásokat eszközöljünk és ezzel az ország összes termelői erőit népünk politikai, gazdasági és kulturális színvonalának emelésének szolgálatába állíthassuk.

Ez a strukturális változás azt jelenti, hogy a termelési eszközök legnagyobb része, mint a nép közjára az állam tulajdonába megy át. (Zugó taps.)

A polgári osztály képviselői már 1944 augusztus 23-tól igyekeztek úgy gazdasági, mint politikai téren, egy kormányban, mint a kormányon kívül, hogy minden eszközzel harcoljanak a demokratikus rendszer megerősítése ellen és hogy a demokratikus intézkedéseket minden erejükkel szabotálják.

A legfontosabb iparágakban küzdenünk kellett a termelés szabotálása, a felszerelés csonkítása, a törvénytelen eladások és a vállalatok elszegényesítése ellen. Az elszegényesítés úgy történt, hogy a vállalatoktól nagy személyi jövedelmeket préselek ki, amelyek ezután külföldre kerültek.

A magántermelők közül senki sem dolgozott magántörkével. Mindegyik a

tette meg. Románia demokratikus népe tudta és bizott abban, hogy a kérés a népek nagy barátjának jóváhagyásával és teljesítésével fog találkozni. Ebben a hitében nem csalatkozott: örömmel értesültünk Sztálin generálisszimusz és a szovjet kormány nemes elhatározásáról, amelyről Groza miniszterelnök a következő levelet kapta.

Groza Péter urnak,
a Román Népköztársaság
miniszterelnökének.

Tiszelt Miniszterelnök Ur!
Megkaptam június 4-én hozzá-
mértett levelet.

A szovjet kormány tanulmány-
tárgyává tette a román kormány-
nak azt a kérését, hogy a román
állammal, a Szovjetunióval szem-
ben még fennálló háborús jóvá-
tételi tartozását csökkentse.

Románia nemzetgazdaságának
minél gyorsabb újjáépítése érde-
kében, valamint tekintettel azokra a
baráti kapcsolatokra, amelyek or-
szágaink között kifejlődtek, a szov-
jetkormány elhatározta, hogy f.
évi július 1-től 50%-kal csökkentti
azt az összeget, amely a háborús
jóvátételből még fizetésre vár.

Mély tisztelettel I. V. Sztálin
a Szovjetunió miniszterelnöke
1948. június 7.

Ezt a levelet ismerve érdemes meg-
vizsgálnunk azokat az okokat, amelyek
hozzájárultak ennek a nemes és baráti
cselekedetnek az elhatározásához.

A Szovjetunió határozata és nagy-
lelkűsége bizonyosságot ad arról a gaz-
dasági felemelkedésről és fejlődésről,
arról az erősségről, amivel a Szovjet-
unió rendelkezik. A háborútól elpusz-
tított óriási területek újjáépítése és az
egész Unió gazdasági újjáfejlesztése

Nemzeti Bank hitelét vette igénybe és a pénzt arra használta fel, hogy tantemek gyanánt nagy összegeket fizessen ki az igazgatósági tanács tagjainak, — mások pedig saját szükségletük számára házakat vagy részvényeket vásároltak.

Szükségessé vált tehát az, hogy a termelési eszközök legfontosabb része az állam tulajdonába menjen át. Szükséges volt ez azért, mert ezzel a gazdasági fegyvert is kicsavarjuk azok kezéből, akikől eddig a politikai fegyvert csavartuk ki.

Ha a termelési eszközöket továbbra is ezekben a kezekben hagyánk, azt jelentené, hogy lehetőséget nyújtanánk a burzsoáziának arra, hogy eltávolítsa a népet a politikai vezetéstől és hogy folytassa gazdasági életünket bomlasztó politikáját és ezzel kompromittálja rendszerünket a nép előtt. Azt jelentené, hogy megengednénk nekik, hogy ezeket a termelési eszközöket továbbra is olyan mesterkedésekre használhassák fel, amelyek a régi rendszer visszaállítását célozzák.

Tekintetbe véve azonban azt, hogy ezek a termelési eszközök most az állam tulajdonába mennek át, — melynek élén a nép érdekeit képviselő kormány áll — ez azt jelenti, hogy a Román Népköztársaság gazdasági vonalára is kiterjesztjük a politikai sikon elért sikereket.

Természetes, hogy a nemzetgazdaság tervszerűsítését sem lehet megvalósítani mindaddig, míg a legjelentősebb termelési eszközök a magántöke kezében vannak. Hogy tehát áttérhessünk a tervszerűsített nemzetgazdaságra — tervszerűsítés, amelyet a nép nagyrésze elvár a kormánytól, — szükséges, hogy a termelési eszközök is az állam kezébe menjenek át.

Ezt a forradalmi tettet megvalósítva, öntudatos és lelkes munka útján fokozni fogjuk népünk alkotó erejét. A Román Népköztársaság gazdasági erejének megszilárdítása révén, eddig nem ismert ütemet biztosítunk a Román Népköztársaság gazdasági és társadalmi fejlődésének.

A MNSz munkája

A Magyar Népi Szövetség folytatja a vidéki szervezés terén megkezdett lendületes munkáját. F. hó 10-én Székelykeresztúron, Zetelakán, Olaszteleken, Parajdon, Osládon és Bögözben tartották a községi MNSz-vezetők járási értekezleteket.

A sürgős mezei munka ellenére szép számban jelentek meg a községek MNSz-vezetői az értekezleteken. Minden község elküldte a MNSz-einöket, titkárt, szervező felelőst, ifjúsági felelőst és a tanítót.

Székelykeresztúron Asztalos Albert orsz. szervező bizottsági tag képviselte a MNSz megyei szervezetét és vezette le a gyűlést, Zetelakán Zsók Ambrus megyei tanügyi felelős, Olaszteleken Deák István megyei ügyv. elnök, Parajdon Benedek Sándor megyei titkár, Osládon Bukszár József megyei szervező felelős és Bögözben Téli Lajos megyei gazdasági felelős.

A járási értekezletek célja, hogy az egyes községek MNSz-vezetői beszámoljanak munkájukról. Egymás munkáját megismerve abból kölcsönösen tanulhassanak. Célja továbbá, hogy a megyei kiküldött utbaigazításokat adjon, politikailag tájékoztassa a MNSz-vezetőket és a szervezeti munkába fokozottabb lendületet vigyen bele.

Ennek a célnak megfelelően a járási értekezleteken először a községek számoltak be tevékenységükről. Azután a tevékenység, vagy esetleges mulasztások felett mondott bírálatot a központi kiküldött. Majd a központi kiküldött megtartotta politikai beszámolóját.

A politikai beszámolók hű képét rajzolták meg a világhelyzetnek és országunk politikai helyzetének. Mindenik beszámoló kihangsúlyozta Sztálin generálistisztségű és a Szovjetunió nemes gesztusának fontosságát, hogy a jóvátételi tartozások hátralevő részének 50%-át a román kormány kérése folytán elengedték. A belpolitikai kérdésekkel foglalkozva kifejtették a királyság felszámolásának és a Népköztársaság megalakulásának jelentőségét és emellett az ország gazdasági és pénzügyi helyzetének javulását emelték ki. Ráműtötték azonban arra is, milyen nagy súlyt kell fektetni a tömegek nevelésére, hogy egységesen haladhassunk a Népköztársaság felépítésére és az ország újjáépítése terén népi demokráciánk kifejlesztése felé. Különös gondot kell fordítani ezért a női munkára és az ifjúság megszervezésére.

A községek beszámolóiból örömmel lehetett megállapítani, hogy az aug. 23-ára kitűzött újjáépítési versenybe minden község készségesen kapcsolódott bele és lázasan folyik a munka a legtöbb községben.

Ki kell emelnünk a parajdi kulturcsoport eredményes tevékenységét. Ez a lelkes kis MNSz csapat sorra látogatta a szomszédos községeket és ügyes színjátásával kulturát igyekezett terjeszteni.

Itt említjük meg, hogy a MNSz ifjúsági szervezet eddig Udvarhely megye 90 községében alakult meg. Június 20-án tartják meg az ifjúsági szervezetek megyei gyűlésüket és reméljük, hogy ez újabb lendületet fog adni munkájuknak.

Groza miniszterelnök az 1848-as forradalom 100 éves fordulójáról

A nagynemzetgyűlés ünnepi ülésén Groza dr. miniszterelnök megemlékezett az 1848-as forradalom 100 éves fordulójáról.

A miniszterelnök a többek között a következőket mondotta:

Legnagyobb örömeink közé tartozik, hogy az 1848-as forradalom 100-ik évfordulóját a Népi Demokrácia rendszerében ünnepelhetjük. Büszkén hirdethetjük, hogy elődeinknek 100 év előtti célkitűzéseit megvalósítottuk. Valóra váltottuk azokat az eszméket, amelyekért Bálcescu és az 1848-as forradalmárok küzdöttek.

Ma népi demokráciánk nagy vívmányainak fényében, amelyhez a munkásosztály vezetése alatt az összes városi és falusi szellemi és fizikai dolgozók is hozzájárultak, a 100 év előtti forradalmi megmozdulásokat tényleges értékük és jelentőségük alapján bíráljuk el. Egy évszázaddal ezelőtt a parasztságunknak nem volt meg, mint ma, az a hatalmas vezető szövetségese, amely habozás nélkül a helyes utra vezetett falusi dolgozó testvéreinket. Egy évszázaddal ezelőtt a polgáriosztály volt az, amely forradalom útján a nagybirtokosok helyét akarta átvenni. A polgáriosztály bevonta a harcba a paraszttömegeket, a városi mestereket és munkásokat. Az 1848-as forradalom tanulságait a munkásosztály vonta le.

Az utóbbi évek reformjai, amelyek következtében a régi Románia a Népi Demokrácia Köztársaságává változott át, annak tulajdoníthatók, hogy a 100 év előtti forradalom zászlaját a mun-

MI TÖRTÉNIK A NAGYVILÁGBAN?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

Palesztinában életbe léptették a fegyverszünetet.

Most érkezett jelentés szerint pénteken reggel lépett életbe Palesztinában a négy hétre terjedő fegyverszünet, amelyet a harcoló felek feltétel nélkül fogadtak el. Így a harcok egész Palesztina területén elcsendesedtek. A fegyverszünet életbeléptetéséig elkésredett harcok dultak, mert mindkét fél minél előnyösebb stratégiai helyzetet igyekezett magának biztosítani.

Lemondott Benes csehszlovák köztársasági elnök.

Június 7-én, rendkívüli minisztertanácsban Klement Gottwald csehszlovák miniszterelnök bejelentette, hogy Eduard Benes dr. köztársasági elnök levélben lemondott tisztségéről. A lemondás oka Benes megrendült egészségi állapota, amelyik erre a lépésre kényszerítette, habár többször próbálta Gottwald miniszterelnök rávenni, hogy szándékáról tegyen le. Benes azonban orvosai tanácsát követte.

Lemondólevelében Benes sok szeretetét kíván a kormány további munkásságához. Gottwald miniszterelnök a maga és kormánya nevében mély sajnálkozását fejezte ki a lemondás felett.

Gottwald miniszterelnök kifejtette,

hogy Benes mulhatatlanul beleírta nevét a történelembe és a cseh nép szabadságharcaitól mindig elválaszthatatlan lesz az ő neve.

A lemondott köztársasági elnök részére életjáradékot szavaztak meg és egy kastélyt bocsátottak rendelkezésére. Az új elnököt a csehszlovák nemzetgyűlés június 14-én választja meg.

Az angol titkosszolgálat elrabolt egy szovjet-tisztet.

Tasszojev szovjet-alezredes nemrég nyomtalanul eltűnt Brémában. Csak most derült fény a szovjet-tiszt eltűnésének körülményeire, amikor már nem lehetett a botrányt tovább eltitkolni.

A szovjet-tisztet az angol titkosszolgálat emberei elrabolták, repülőgépen Londonba szállították és rá akarták venni, hogy szegődjék angol szolgálatba és árulja el hazáját. Az angol külügyi szolgálat pedig rádióvilággá sugározta, hogy Tasszojev Angliába menekült és az angol kormány védelme alá helyezte magát.

Amikor semmiképpen sem sikerült a szovjet-tisztet rávenni, hogy hazája árulója legyen, kénytelenek voltak visszaengedni. Berlinbe szállították és ott átadták a szovjet hatóságoknak.

Csehszlovákia.

A Cseh Nemzeti Arcvonal elnöksége elhatározta, hogy Klement Gottwald jelenlegi miniszterelnök jelölését ajánlja a csehszlovák nemzetgyűlésnek, a köztársasági elnöki méltóságra.

Az új kormány miniszterelnöke Zapotocky lesz, a Szakszervezeti Tanács jelenlegi elnöke.

Folyamatban van a csehszlovák kommunista párt és szociáldemokrata párt egyesítése. Az egyesítési munkálatokat végző központi bizottság elhatározta, hogy június 27-ére ünnepi nagygyűlésre hívja mindkét párt képviselőit az egyesülés kimondása végett.

A párisi munkásság az 1871-es kommun évfordulóját ünnepelte

Hatalmas tömegfelvonulással ünnepelte meg a párisi munkásság az 1871-évi kommun évfordulóját. Ezt az alkalmat is felhasználta a munkásság, hogy a reakció és a fasizmus ellen felemelje tiltakozó szavát. A felvonuláson hatvanezer főnyi tömeg vett részt.

Vállalja a kisiparosok a demokratikus építő munkát.

A Bukarestben nemrég lezajlott kisiparos-kongresszus tisztázta a kisiparosok legfontosabb elvi kérdéseit. A kongresszus által elfogadott határozatokból és a felvetődött kérdések tárgyalásából látszik, hogy a kisiparosok felismerte helyzetét és feladatait a népi demokráciában. Meglátták, hogy mint munkájukból élő dolgozóknak, az érdekeik azonosak a többi dolgozó érdekeivel és mint kisvállalkozók különleges pártfogásban részesülnek az államhatalom részéről.

Gh. Gheorghiu-Dej gazdasági csúcsminiszter már régebb megállapította (Folytatás a 6. oldalon.)

Meghívó

A Polgári Önképző Egyesület és a Székely Dalegylet 1948 június hó 20-án, vasárnap d. e. fél 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart székházában, melyre az egyesületek tagjait ezuton is meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

Az egyesületek további működését illetően a hovátartozandóság kérdésének eldöntése, erről határozathozatal.

Amennyiben a fent meghirdetett időben a tagok kellő számban nem jelennek meg, úgy ezt követően 1 óra múlva, vagyis fél 12 órakor a megjelent tagok számára való tekintet nélkül is rendkívüli közgyűlést tartunk meg.

A tárgy fontosságára való tekintettel kérjük tagjainkat, hogy a meghirdetett időben pontosan jelenjenek meg.

Székelyudvarhely, 1948 június hó 11-én.

Az elnökség.

Szövetkezet vagy magánkereskedelem?

Napjainkban mind a kétféle áruértékesítő intézmény ellen sok panasz merül föl, s ha nem tekintünk mélyebben a kulisszák mögé, a panasz kódóknak igazat kell adnunk.

A magánkereskedelemben ugyanis az áru jóval drágább s így alkalmazottjainak igen nagy megerőltetést kell kifejteniük, hogy a legelőzékenyebb kiszolgálással képesek legyenek vevőt nyerni. Ugyanakkor a szövetkezeti üzletekben, s főképpen a pontozott áruknál az alkalmazottakat »durvának« minősítik, mert nincs idő a vevőkkel sokat foglalkozni.

Tanácsolnám, hogy a vásárló közönség a műhely titkait megismerje. Ennek megtörténte esetén szentül hiszem, hogy a közönség mind a két vádat el fogja ejteni és az alkalmazottakat nem holmi kényuraknak fogja képzelni, hanem a lelkiismeretes munkáján keresztül, mint szorgalmas munkást fogja becsülni, mai rendszertünk továbbépítésében.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a pontáruknál egy ilyen kis városban is 2—300 vevőt kell naponta kiszolgálni és átlag 4 pontkönyvet véve alapul — mert némelyeknek 6—10 is van — akkor megállapíthatjuk, hogy ez igen nagy megerőltetést igényel és hogy így igen minimális idő juthat a vevők tájékoztatására. Ezért történhetik, hogy a magánkereskedelemben a kiszolgálás udvariasabban mehet végbe, viszont felettünk, szövetkezeti alkalmazottak felett pálcát törnek és azt mondják, hogy foghegyről beszélünk. Pedig a tény az, hogy nekünk is kellemesebb lenne sokkal udvariasabban foglalkozni a vevőkkel, de sajnos, ehhez idő nincs, mert akkor csak kb. 50 vevőt szolgálhatnánk ki, a mi átlagosan 200 könyvet jelentene és háromszor annyi kúnt lenne kénytelen napokig sorban állani.

Ezek után bátran fölteszem a kérdést, hogy melyik a célra vezetőbb? A rövid és kevésbé udvarias fogadtatás és fölvilágosítás és nem sorbanállás? Vagy pedig az előzékenyebb módszer, egyesekkel sok beszéd és hosszasan tartó fölvilágosítás és a többinek napokig való álldogáltatása? Figyelemre kell méltatni még azt is, hogy a szövetkezet valamennyitünké, s így azt a célt szolgálja, hogy gyorsan olcsó árban juttassa áruját a fogyasztókhoz, ez pedig csak költségek megtakarításán keresztül érhető el. Pedig azért, hogy tagjaink sok időt ne veszítsenek, s velük mégis sokat foglalkozhassunk, még legalább 5—6 embert kellene alkalmazni, vagy még egy fiókot beállítani, ami a racionalizált árut jóval drágítaná.

Ennél fogva az igen tisztelt vevőközönséget csak arra kérhetjük meg, hogy úgy amiképpen mi a sokszorozott, ugynevezett rohammunkát az ország ujjaépítéséért örömmel vállaljuk, a közönség is a tulzolt érzékenységről ezért a nemes célért lemondani sziveskedjék.

Megnyugtatóul közöljük, hogy pontjaink még egy teljes évig érvényesek és napról-napra több, szebb és jobb minőségű áru jön forgalomba s még azt is reméljük, hogy csökkentett árak mellett. S. J., szöv. alkalmazott.

Szövetkezeti Élet

— Az udvarhelymegyei „Federale” közleményei —

ÁRU-OSZTÁLY

Mezőgazdasági gépek beszerzése.

E helyen közöljük szövetkezeteink vezetőségeivel, hogy amennyiben vetőgépekre (9, 13 soros) szükségük volna, úgy igénylésüket közöljék Federálénk áruosztályával, ahol a további szükséges felvilágosításokat a vetőgépekkel kapcsolatosan megadjuk.

Mandát-árak szétosztása a rájuk lefizetett előlegek figyelembe vételével.

Már közöltük szövetkezeteinkkel a mandát-árak kiosztásának új rendszerét. Federálénk e szerint a mandát-árak elosztását megkezdte és az elosztásnál figyelembe vette azon szövetkezeteinket, akik a mandát-árakra előleget fizettek le és azoknak egy bizonyos mennyiséggel több mandát-árut juttatott.

Kérjük továbbra is szövetkezeteinket, hogy amennyiben lehetséges, újból fizessenek le mandát-áru előleg címen pénztárunkhoz tehetségük szerint egy bizonyos összeget, mert úgy Bucurestiből, mint Brassóból, nagy mennyiségű mandát-áru (America és stamba) kiutalásunk van, amelyet csak készpénz lefizetése ellenében tudunk megkapni s így szövetkezeteinken mulik az, hogy ezen áruból — újból az előlegeket figyelembe véve — nagyobb mennyiséghez jussanak. Ugyanakkor azt is közöljük, hogy a szebeni agentia-tól 2500 kgr. zománcdény kiutalásunk

van, amelyet szintén rövid időn belül el fogunk hozni és szövetkezeteink között ki fogunk osztani.

A Szövetkezeti Központ gazdasági osztályának körlevele.

A Szövetkezeti Központ gazdasági osztályának 95472/948 jun. 1-i számú rendeletéből az alábbiakat hozzuk szövetkezeteink tudomására:

»A Gazdasági Felttyelőség főigazgatósága 1948 május 25. 10/1049 sz. átiratában arról értesít, hogy a falusi szövetkezeteknél tett ellenőrzések alkalmával megállapította, hogy az árucikkek eladása alkalmával a vásárló közönség a helyi előjáróság által kiadott rendeletek értelmében jogtalanul kötelezve van különböző jegyek (báli jegy, szinielőadás, stb.) megvételére.

Amennyiben ezen erőszakos eljárások a vevőket arra kényszerítik, hogy a legszükségesebb vásárlásokról emiatt lemondjanak, közöljük összes szövetkezeteink igazgatóságaival, hogy az összes mandát-árak eladása a 4926/1947 sz. határozat legszigorubb figyelembe vételével történjék, figyelmeztetvén a helyi hatóságokat, hogy nem áll jogukban a fentnevezett határozat ellen semmilyen nemű más rendeletet kiadni.

Inst. Național al Cooperației
Divizia Economică

mp. M. Cornes mp. S. Simion“
Szövetkezeti üdvözléssel:

Kovács s. k. Nagy s. k.

Egy lépéssel előbb a többtermelés terén

A többtermelés terén igen nagy előhaladás történt az utóbbi évek folyamán. De van egy másik elhanyagolt kérdésünk, amely a többtermelést igyekszik szolgálni s ez a gyomirtás kötelező elrendelése, amely ugyan a régi világban is törvényben volt ki mondva, de nagy akadályul szolgált az a tény, hogy a végrehajtás igen sok kézi napszámot vett volna igénybe, ami a nagygazdáknak tetemes költségöbbletet okozott volna.

Be kell vallanunk, hogy szomorú látvány gyomos vetőföldeket végig járni. A legtöbb gazda azt hiszi, hogy eleget tett a korszerű gazdálkodás követelményeinek akkor, amikor gondoskodott tiszta vetőmagról. Már eddig is sokan tapasztalták, hogy a legnagyobb gondoskodásuk is kárba veszett, mert nemcsak nekik, hanem a szomszéd gazdáknak is, vagy mondjuk helyesebben: mindenkinek tiszta vetőmagot kellett volna a földjébe juttatnia. Bizony a tiszta vetőmagvas földek is elgyomosodtak, ha nem is éppen olyan mértékben, mint a hanyag gazdák földjei.

Van e kérdésnek egy másik érzékeny oldala is. Talán hiába vinnék keresztül a tiszta gabonával való vetést

egész vonalon, ha egyúttal elhanyagolnák a mesgyék, az utszélék kitisztítását. Tiszta gabona aratására s nagyobb termésre csak akkor számíthatunk, ha a rostált vetőmag mellett általános gyomirtást is végzünk.

Jól tudjuk, hogy amikor telekkönyvi birtoklásról van szó, akkor minden talpalattnyi hely becses és megvan annak a gazdájának. Amikor azonban a gyomok kitakarításáról van szó, akkor az látszik, mintha rengeteg terület teljesen gazdátlan volna.

Arra kell kérnünk az öntudatosítást minden téren végző szervezeteinket, hogy a gyomok szempontjából vegyék kezükbe az ügyet s ne csak a közönségben belül az utcákon, hanem a házaikon kívül is a legszigorubbban hajtsák végre a kártékony gyomok kiirtását. Ha ügyesen csinálják, főleg az ifjúság bevonásával, még külön haszon is származhatik, mert a gyomok közt rengeteg gyógynövény is van s így azok egybegyűjtése jövedelemhez juttatja a beszerzőket.

Ezzel se elégedjünk meg! Vigyázzunk a hegyi, erdei kaszálókra és legelőkre is! Borzalmas látvány a bogáncskóróknak és vadsókáknak az erdeje, amely a hegyen-járót fogadja.

Ugyanakkor az öntudatlan napiéletét lemorzsoló pásztor közönyösen néz a levegőbe a hosszú botjára támaszkodva. Pedig, ha a botja végén egy gyomszűrő éles kés volna felszerelve, milyen könnyen kiszűrhetné tövestől a kártékony gyomokat. Ezzel nemcsak a legelőt tisztítaná ki, hanem elejét venné annak, hogy a magérés után a gyommagvaknak valóságos felhője lephesse el a környék szántóföldjeit. Ez a munka nagyon is kiegészítője a tiszta vetőmagról való gondoskodásnak.

Indítsuk meg tehát a harcot a gyomok ellen, de ez ne egyeseknek, sőt ne is csak egyes falvaknak legyen a gondja, hanem országszerte általánosnak kell lennie.

Legyen meg az ereje közületeinknek, hogy az alapos végrehajtásról gondoskodni tudjanak. —is.

Gyermekdalosünnepélyek

Nem ujkeltű a gyermekdalosünnepélyek évenkénti megrendezése. Mégis úgy látjuk, mintha ezek az ünnepélyek új tartalommal telnének meg.

Abból a nagy munkaversenyből, amely napjainkat jellemzi, gyermekeink is többféle módon vesznek ki részüket. Bár a háború okozta gazdasági nehézség óriási mértékben enyhült, az életszínvonal nem érthette el a békebeli fokot s ennek hatása gyermekeinken is meglátszik. Ennek ellenére örömmel állapíthatjuk meg, hogy tanítóink munkája folytán gyermekeink művelődése az előbbi háborús nehézségekkel terhelt évekhez viszonyítva igen nagy haladást ért el. Ezt állapíthatjuk meg a mostani gyermekdalosünnepélyek rendezésénél is. Két három órás utat gyalog tesznek meg egyes csoportok, hogy tudásukat, ügyességüket megmutassák s összemérjék más csoportokkal.

Megyénkben már több gyermekdalosünnepély megtartásáról szereztünk tudomást s a tanév végéig majdnem minden iskola részt vesz dalosünnepélyen. Népi énekek, kánonok, népi jelenetek és táncok adják az ünnepélyek anyagát.

A mi népünk dalos nép volt mindig. Dalolva dolgozott s dalával könnyítette azt a nehéz munkát, amelyet ezen a hegyes dombos vidéken el kellett végeznie, hogy megélhetését biztosítsa.

Az utóbbi időben ifjaink dalolása azonban szint váltott s az ősi népi énekek helyét a »slágerek« foglalták el. Dalkulturánk helytelen irányt vett s idegenné vált az, ami sajátosan a miénk s főleg a miénk: székelyeké.

Gyermekeinket rá akarjuk vezetni ősi kincseink újbóli birtokbavételére. Ezt a célt szolgálják elsősorban a dalosünnepélyek. A dal és tánc révén azonban közösségi életre neveljük a gyermekeket s ápoljuk a közös munka eszméjét. De ápoljuk a többet s jobbat termelés elvét is, mert arra törekszünk, hogy szebbet s tökéletesebbet hozzunk minden téren felszínre. Ezért értékesek a gyermekdalosünnepélyek.

Elismerésünket fejezzük ki azoknak a tanítóknak, akik sokféle gondjuk és elfoglaltságuk mellett sok időt és türelmet igénybevevő munkával járultak hozzá a gyermekdalosünnepélyek sikeréhez. Szabó Dénes.

Mit nyújthat a Társadalombiztosító Intézet az anyáknak, öregeknek és rokkantoknak

Az anyasági segély.

Az a biztosított nő, aki az elmúlt két évben legalább 25 héten keresztül fizette a járulékot, szülés esetén se gelyben részesül. A segély orvosi gondozást, a szülésnél bábát és szülőorvos közreműködését, gyógyszer- és kötszerellátást, valamint az újszülött számára a legszükségesebb kelengyét biztosítja.

Ha a biztosított nő az utolsó évben legkevesebb 36 héten keresztül, vagy az utolsó két évben legkevesebb 52 héten keresztül fizette a járulékot, a szülés előtt, illetve után 12 héten át pénzsegélyben is részesül.

A biztosítottnak e segély megszülése után joga van szoptatási segélyösszegre.

A rokkantsági nyugdíj.

A biztosítottnak joga van rokkantsági nyugdíjra:

1. ha a biztosított a munka mezején hosszú gyógyulási időt igénybevevő betegséget szerzett,
2. ha a biztosított betegségéből ki folyólag nem tud többet dolgozni szakmájában.

Baleset esetén, bárhol és bármilyen körülmények között történt is az, a biztosítottnak joga van baleseti nyugdíjhoz, ha a rokkantság meghaladja a munkaképesség 39% át.

Kiseb munkaképesség csökkenés esetén kártalanítás jár.

Az öregségi járulék.

Öregségi járulék a 60. életév betöltése után jár, ha a biztosított a munka mezején eltöltött ideje alatt legalább 1000 héten át fizetett járulékot.

Nehéz testi munkát végző dolgozóknál ez a korhatár 55 évig szállítható le. Nőknél a korhatár 57 év.

„Ifju hévvel“

Országunk ujjaépítésének érdekében ifjusági munkánkat fokoznunk kell. Mindezekért szükségesnek tartjuk, hogy a helyi ifjusági szervezetek munkáját felül vizsgáljuk és nekik utmutatással is szolgáljunk.

Falujárásunk alkalmával eljutottunk Tibód községbe is. A példát mutató idősebbek nyomdokain haladva a község ifjusága, csekély létszámához képest, hatalmas munkát fejt ki, úgy a fejlődésben, mint az ujjaépítésben.

A tél folyamán özv. Nagy Lászlóné tanítónő vezetése és irányítása mellett hetenként 3—4 gyűlést tartottak gazdag műsorral. Szindarabokkal és népi táncokkal öt műsoros estélyt rendeztek. Ezekből a rendezvényekből kettő a választási alap javára, egy a napközi otthon fenntartására volt rendezve. A többi pedig a Népi kollégiumi hét József Attila emlékünnepevényének megrendezésével volt kapcsolatos.

Az ifjuság kulturgárdája Szenttamáson vendégszerepelt. A vendégszereplés alkalmával felújították az ott el hanyagolt, már már feledésbe ment hagyományos népi táncokat. Az országiszerte folyt nagy vetési csatából is részt vett az ifjuság, kalákmun-

kával segítve ki a rászorultakat.

A nagy fontosságú ujjaépítésből is kivette oroszánrészt a tibódi ifjuság. Külön önkéntes munkával megépítettek egy 15 m. hosszú és 5 m. széles hidat, a hidra vezető 100 méteres utzakasszal. Itt nagy földvágásokat és töltéseket eszközöltek, mivel a hely el volt csuszamodva. Ez a munkát 20 napot vett igénybe, természetesen, a munkálatok elvégzéséhez szükséges anyagi segítséget a felnöttek adták.

Székelykeresztur város a fejlődés útján

Ebben a kisvárosban a nemrég alakult Egészségügyi Bizottság többek között céljával tüzte ki, hogy az elég nagy számú tudóbetegek elköltöztetése céljából egy kórházat létesít s ezen nagyszabású terv keresztülvitelére és a szükséges épület megszerzésére egy 4 tagú bizottságot küldött ki. A bizottság munkáját siker koronázta, mert a városi főjegyző és a tulajdonos között már előzőleg történt megbeszélés alapján, özv. Gyárfás Pál dr. né a tulajdonát képező és 9 helyiségből álló kastélyát ezen célra felajánlotta. A kastély 10 évre való hasznobérelését a város vállalta, meghosszabbítási joggal s időközben a kastély két hold kerttel együtt megvásárolható, egy később felépítendő modern közkórház céljára.

Ismerjük meg korunk könyveit

Ilja Ehrenburg: Páris bukása

Nemrég tűntették ki Ilja Ehrenburg neves szovjet-író a legmagasabb irodalmi kitüntetéssel, a Sztálin-díjjal. A magyar olvasókörözönséghez is most már eljutnak a szovjet-írók könyvei, mégpedig jó fordításban az ARLUS tevékenysége folytán. Ezt a könyvet is az ARLUS, az Orosz-Könyv kiadásában találjuk meg.

A második világháborúban mindenképpen meglepetésszerűen ért Franciaország gyors bukása. Érthetetlen volt a szemlélők előtt a bevehetetlennek hirdetett Maginot-vonal gyors áttörése, a francia hadseregnek szinte napok alatt bekövetkezett felbomlása, Páris elesése és Franciaország kapitulációja. A német győzelmet remélők mindezt a német hadsereg erejének és áttört képességének javára írták.

Ilja Ehrenburg Páris bukása című könyvében lerántja a leplet a francia életről. Az olvasó drámai eseményekben ismeri meg a franciák belső gyengeségeit. Meglátjuk, hogy csak a kommunisták az igazi hazafiak, akik az országot utolsó csepp vérukkal is képesek megvédeni a támadó fasiszta hatalommal szemben.

A francia jobboldal és a velük tartó jobboldali szociálisták inkább az ellenségnek szolgáltatják ki az országot és inkább harcok nélkül feladják Párist is, mert az emberi jogokat követelő munkás fajtestvéreiktől talán még jobban félnek, mint az ősrégi francia ellenségtől, a némettől.

Ez az irányíttevesztett, kátyubarekedt kispolgári gondolkodás, ami a franciákat vezeti, nem ismeri fel a tényleges helyzetet, nem képes össze-

Tibódon az ifjak megértették az idők hívó szavát s munkájukon keresztül példát mutatnak azon ifjaknak, azon ifjusági szervezeteknek, ahol még a maradás, a tétlenség uralkodik, hogy ébredjenek. Dolgozzék bennük az ösztön, az öntudat, az „ifju hév“! S ha mindez megtörténik, akkor ezek az ifjak is hozzájárulnak országunk további ujjaépítéséhez és felvirágztatásához.

Zsombory Dénes vm. ifj. felelős.

Özv. Gyárfás Pál dr. né Fejérvári Judit a multban is jó szívről és a közélet terén kifejtett áldásos munkásságáról volt ismeretes. Ez alkalommal is saját elhatározásából engedte át a régi, de teljesen jó karban levő kastélyát kórház céljára, mert amint mondta, ezzel saját lelkiismeretét nyugtatja meg, mert betegeken segíteni mindig szent kötelességének tartotta.

Székelykeresztur társadalmá s nem kevésbé a környékbeli községek őszinte köszönetüket fejezik ki a tulajdonosnő ezen szép és nemes gesztusáért, melylyel igazi demokratikus gondolkodásáról tesz tanubizonyságot.

Székelykeresztur városa újból egy nagy lépéssel halad előre a megkezdett ujjaépítés és fejlődés útján.

B. Zs.

fogni a nép erejét az ország megvédésére és így bekövetkezik a világtörténelem egyik legnagyobb szégyene, hogy a még szinte érintetlen francia hadsereg is puskaalövés nélkül adja fel a küzdelmet.

Nagyszerűen megrajzolt jellemekben ismerjük meg a megalkuvó francia politikusokat, a hősiess munkásságot és a tájékozatlan, félrevezetett polgárságot. Ez a végig érdekfeszítő regény a francia bukáson keresztül mihozzánk is szól és megérteti velünk a történelmi fejlődés irányát.

Mit olvassunk?

Gyakran hangzik el ez a kérdés az emberek szájából. Erre a kérdésre akarunk felelni akkor, amikor ismeretünk néhány új könyvet, melyek a tudományok népszerűsítésével foglalkoznak. Az ismertett könyveket az UMGISz főtéri könyvkereskedésében lehet beszerezni.

Az Orosz Könyv »Népszerű Tudomány« könyvsorozatában megjelentek a következő könyvek:

Lebedjev: A technika birodalma. Ez a mű megismerteti az ókori kultúrák gépeitől, a középkor, a renaissance és a későbbi századokon át, a technikai eszközök és gépek fejlődésének történetével — napjainkig. Megismerjük a gépek multját: a gőzgép születését, a modern gépkocsik őseit, az első vasutakat, az örökmozgó (perpetuum mobile) kísérleteinek problémáit, az automatákat, beszélőgépeket stb. Egy szóval, megtesszük az utat a legkezdtelegesebb technikai eszközöktől —

az első világháború reptülésig — e halatlanul izgalmas és érdekesen megírt könyv segítségével, melyet 65 kép illusztrál.

Nikolszkij Jakovlev: Miért beszélnek az emberek különböző nyelven? A szerzők bemutatják a nyelv eredetét, kezdeti primitív formáit, ismertetik a nyelvek különbözőségére vonatkozó elméletet és az egységes nyelv megteremtésére irányuló törekvéseket.

Piiszecki M.: Az ember eredete című munkája, mely a tudósok évszázados kutatásainak eredményeivel bizonyítja, hogy az ember az állatvilág fejlődésének legmagasabb fokát képviseli. Végigvezet ez a mű az emberi faj fejlődésének történetén, az egysejtű őslénytől, a mai emberig — éppúgy halomra döntve az ember teremtéséről szóló régi legendákat, mint a náciizmust és imperiálizmust szolgáló alapiatlan, a tudománynak csak mezét viselő, erőszakolt feltevéseket.

Szergejev: Különös égi tűnemények. Honnan jönnek és hová mennek a bolygók? Mik a hullócsillagok, szivárvány, csillageső, északi fény, délibábok és más különös égi tűnemények? Hogyan fedezte fel az ember a világ-mindenséget? Mi okozza a nap- és holdfogyatkozásokat? Honnan jönnek és hová mennek az üstökösök? Ezekre és hasonló kérdésekre felel Szergejev könyve, mely mestéri módon bizonyítja a különböző babonák tarthatatlanságát.

Jasunszkaja: A gummi meseje. E könyv vonzó formában ismerteti meg a gummi hasznosságával és a civilizált népek történetében betöltött fontosságával. Különösen érdekes és tanulságos a szintetikus gummi ismeretéről szóló fejezet.

Felsőboldogfalva község előljárósága

Szám: 447—1948.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy 1948. június 26 án d. e. 10 órakor a községháza hivatalos helyiségében nyilvános árlejtés lesz az újonnan építendő kulturház részére szükséges alábbi anyag beszerzésére és leszállítására: 70.000 drb. téglá, 7.000 drb. lugosi cserép, 8.000 kg. cement. Az árlejtés az LCP 88—110 szakaszai, valamint a nyilvános árlejtésekről szóló szabályrendelet alapján lesz megtartva.

Kitájtási ár a téglára 92.400 lej, a cserépre 98.000 lej, a cementre 64.000 lej. Az árajánlatokhoz 5% os biztosíték melléklendő. A költségvetés, valamint a vállalati feltelek naponta megtekinthetők a községházánál.

Eredménytelenség esetén az árlejtés 1948. július 6 án lesz ugyanott és ugyanabban az időben.

Felsőboldogfalva, 1948. június 9.

Kerekes Károly, k. bíró.

Bálint Géza, k. jegyző.

Székelyudvarhely város polgármestere

Szám: 2406—1948.

HIRDETMÉNY

Felhívom a város lótarató gazdáinak figyelmét arra, hogy a lovak fertőtlenítésére a rühkamra a vágóhídon üzemképes és lovaik gondozására rendelkezéstükre áll.

Székelyudvarhely, 1948. jun. 8.

Dobos Ferenc, polgármester.

Az állam jellege a Román Népköztársaságban

Az állam marxista-leninista elmélete

Románia népe a reakció, fasizmus és imperializmus ellen folytatott harcával kivívta magának népi demokratikus államát, a városi és falusi dolgozók államát, a Román Népköztársaságot. Ez az állam távolról sem hasonlít ahhoz az államhoz, amelyet egykor földbirtokosok és bankárok kormányoztak. A Román Népköztársaság kifejezője a hazánkban augusztus 23. és március 6. óta bekövetkezett mélyreható politikai és társadalmi változásoknak s alapvetően különbözik a nyugati polgári államoktól. Nálunk az állam élén a munkásosztály áll, amely szoros szövetségben a dolgozó parasztsággal és az értelmiségiek javarészevel, országunkat a fejlődés új útjára vezeti, a szocializmus felé haladó utra.

— Nemcsak a monarchiához képest, de bármely polgári köztársasághoz képest is, a Népköztársaság új lépést jelent előre a társadalmi fejlődésben, mondotta Gheorghe Gheorghiu-Dej a Román Munkáspárt kongresszusán. Államunknak erről az új jellegéről adott magának számot Románia népe, amikor március 28-án a Román Népköztársaságra, az új alkotmányra adta szavazatát. Rövidesen a dolgozó nép köréből választott Népi Tanácsok veszik át az államgépezet régi szervezeteinek helyét. Ezek lesznek azok a szervezetek, amelyek által a dolgozó nép államhatalmát gyakorolja, jogait gyakorolja és állandóan bővíti és az életbe ülteti át a nagy célokat, melyekért az ország dolgozói harcolnak.

A Román Munkáspárt tagjai számára, — amely párt döntő szerepet tölt be az ország politikai életében — fontos feladatként fog állni, hogy a legszélesebb népi tömegeket kapcsolják be tevékeny részvételre a Népi Tanácsok megválasztásába és munkájába. Továbbra is fennáll a feladat, hogy javítsák az államgépezet és tisztességes, képzett, a népből származó elemekkel egészítsék ki azt.

Híven a marxizmus-leninizmus klasszikusainak tanításaihoz, amelyek hangsúlyozzák a munkásosztály pártjának gyakorlati tevékenységére vonatkozó elmélet fontosságát, a Román Munkáspárt tagjai számára követelmény, hogy tanulmányozzák és ismerjék az államról szóló marxista-leninista tanítást. Ezáltal gyakorlati tevékenységükben, a Román Népköztársaság és helyi szervezeteinek felépítésében és megszilárdításában sikerrel oldhatják meg a felmerülő problémákat, elkerülhetik a súlyos hibákat, ugyanakkor pedig szert tehetnek az államvezetéshez szükséges tapasztalatokra.

A marxizmus-leninizmus klasszikusai az állam problémájának mindig különleges fontosságot tulajdonítottak. Nem lehet ugyanis komoly harcot folytatni a kapitalista rendszer ellen és a dolgozók államának felépítéséért anélkül, hogy ismernék az állam eredetét és természetét, anélkül, hogy feldolgoznák és általánossá tennék a munkásosztály tapasztalatait, amelyeket a különböző országokban a polgári állam ellen folytatott harcban szerzett.

Minden kapitalista államban az egész államgépezet a polgárság rendelkezésére áll, hogy biztosítsa számára a munkásosztály korlátlan kizsákmányolásának lehetőségét és a munkásosztályt elnyomja, amikor az megkísérli magát kiszabadítani a kizsákmányolás alól. Akár munkás sztrájkokról van szó, akár új, néha igen demokratikusnak hangzó törvények alkalmazásáról, a polgári országokban az állam mindig a kizsákmányolók oldalán áll, örökösödik afőlötte, hogy érdekeiket sérelem ne érje, engedelmes eszköz a gyárüzemtulajdonosok, ban-

károk kezében a dolgozók elnyomására és leigázására.

A polgári állam lényegénél fogva, nem avatkozik bele a kapitalisták dolgába, hogy előírja nekik, mit, hogyan és mennyit termeljenek. Ez különben nem is volna lehetséges anarchiára alapozott gazdaságban, ahol a nyereségért termelnek, nem pedig az emberek szükségleteinek kielégítéséért. Azáltal azonban hogy az állam biztosítja a kapitalisták számára a termelőeszközök fölötti korlátlan uralmat, korlátlan kizsákmányolási lehetőséget is biztosít számukra. A kapitalista államnak ezt a »be nem avatkozását« a gazdasági életbe a polgári ideológia megkísérli a polgári demokrácia nagy érdeműl feltüntetni. A valóságban ez a kapitalisták korlátlan jogát jelenti ahhoz, hogy profitot préseljenek ki a kizsákmányoltak munkájából. Amikor azonban a kapitalisták érdekei az állam közbelépését kívánják, akár a munkások bérének leszállítására, akár azért, hogy a kapitalisták számára új, magas profitlehetőségeket biztosítsanak, az állam egész szervezetével a nagytőkés és bankárok akaratának engedelmes eszköze.

A kapitalizmus fejlődési folyamata teljesen alárendelte a polgári államot a kapitalista gazdaságnak. A két világ-háború közötti időszakban az állam teljesen a nagy monopóliumok érdekeinek szolgálatában állott, amelyeknek a hadirendelésekkel és őrési beruházásokkal mesébeillő hasznokat biztosított.

A kapitalista országok egész belpolitikája és törvényhozása, egész külpolitikája a nagy monopóliumok érdekeinek van alávetve. Az Amerikai Egyesült Államokban, a Truman féle ipari és banktrösztök vezetői, az állam őrési összegeket gyűjtenek össze a széles népi tömegeket kifosztó adókból, s az állam ezeket az összegeket arra használja fel, hogy belföldön hatalmas elnyomó szervezetet tartson fenn, külföldi viszonylatban pedig a hirhedt »Mrrshall-tervvel« politikailag

és gazdaságilag szolgásgba döntse Európa, Ázsia és Afrika országait. Erre szükségük van a nagy petróleum-, acél-, szén- és egyéb trösztöknek, hogy megtarthassák őrési profitjaikat, elhárítsák egy új gazdasági válság veszélyét, s elfojtsák az Egyesült Államok és az egész világ munkás- és demokratikus mozgalmait.

A jelen pillanatban, amikor a nemzetközi porondon mindjobban kiélesedik a harc az imperialista és az imperialistaellenes tábor között, a polgári állam, a polgári demokrácia mind nyitabbpan úgy jelenik meg, mint a valóban demokratikus erők elfojtója és a neofasizmus melegágya. A kapitalista állam fejlődése a polgári köztársaságtól a fasizmusig tökéletesen igazolja a marxista-leninista tanítást a polgári államtól, mint a népek és nemzetek leigázásának eszközeiről.

A kapitalista rendszeren a nagy októberi szocialista forradalomtól tütt első rés: a Szovjet-állam, a dolgozók ujtipusu államának megteremtése volt. A győzelmes proletáriátusnak, amely kiragadta a politikai hatalmat és a gazdasági élet főeszközait az orosz burzozázia és földbirtokosság kezéből, és amely szövetségben a dolgozó parasztsággal, hozzáállott a szocializmus felépítéséhez, teljesen ujfajta, a kizsákmányoló jellegű államoktól teljesen eltérő államra van szüksége.

Államának felépítésében a Kommunista (bolsevik) Párt által vezetett orosz proletáriátus a marxizmus-leninizmus klasszikusait követte, azonkívül leszurte a saját és más országok proletáriátusának tapasztalatait. »Minden nemzet eljut a szocializmushoz, de nem teljesen azonos módon. Mindegyik sajátos jelleggel fog adni a demokrácia egyik vagy másik jellegzetes formájának, gyorsabb vagy lassabb ütemet a társadalmi élet szocialista átalakulásának.« Ezek Leninnek még 1916-ban elmondott szavai; amelyeknek igazsága a népi demokráciák országainak a szocializmus felé vezető sajátos útján tökéletesen bebizonyosodott. D. A.

SOROZNAK...

Soroznak Székelyudvarhelyen. Hangosok az utcák, amerre a nótáskedvű ujoncjelölt székely legények elvonulnak, lelkesen bizakodva, maguk körül a fiatalság pezsdülő életerejét árasztva. Az utcákon járkálók megállanak és szemüket jólesően pihentetik a székely faluk fiain. Megcsodálják népviseletüket, pörge kalapjukat, melyen árvalányhaj és a fehér... sorozásra behívó cédula diszeleg. Tele vannak bizakodással, jövődó vezetőik és maguk iránt. A sarkon egy másik ujoncjelölt csoport kanyarodik elé. Összevegyülnek, melegen kezét ráznak és úgy szólítják egymást: testvér. Pedig ezek románok. Hamar kör alakul, valahonnan egy hangszer is előkerül és románok-székelyek összefogózkodva vígan járják a hórát. Az utca felfigyel, az emeleti ablakok is megtelnek kíváncsiakkal. A táncolókat embergyűrű veszi körül. Most hirtelen kiválik a körből két legény és a kör közepén szemgyönyörködötően táncolják a székely verbunkost. Valóságos tapsorkánt kaptak és lelkes éljenzést.

Valaki megszólal mellettem: Még a katonáélet is más, mint volt.

Az ujoncjelöltekkel tartunk a kaszárnya felé, hol folyik a sorozás. A kaszárnya kapujában napégette, nyílt tekintetű legény áll őrt, mellén keresztbetett géppisztoly. Tört románsággal a sorozóbizottság iránt érdeklődünk. A legény csodálkozva csak néz ránk,

aztán mosolyogva, izes székely nyelven imigy szólal meg:

— Ejsze, — ha teccik tudni, lehet írt magyarul is beszélni, akár csak otthon.

Önkénytelenül is ránézek az ujoncjelöltekre, kiknek szemében a meglepetés és öröm fényét látom kigyulni. Magam pedig olyan kellemes ujjongást érzek belülről, mint 18 éves koromban, amikor megtudtam, hogy minden ellenkező jóslás ellenére mégis... átmentem az érettségim.

A hálóterembe nyitunk be. Körül példás rend és tisztaság. Tisztán behuzott ágyak. Nézzük a fejpárnára elhelyezett fehérneműt. Minden ujonc két rendbeli vadonatúj fehérneműt kap. A falakon feliratok. Olvassuk az egyiket: »Munka, becsület, hit a népben.« Valóban a munka, becsület és a nép hadserege ez.

A laktanya olvasótermében vagyunk. Könyvekkel dusan megrakott polcok, van rajtuk bőven magyar is.

— Itt mindenki megszerezheti alapismereteit a politikai és kulturális kérdésekből, mondja Gherman őrnagy. Öntudatos polgárokat nevelünk Köztársaságunknak. Az írástudatlanokkal, naponta 2 órán át, tanárnok foglalkozik. A katonaidő leteltével, egy analfabéta sem hagyja el a kaszárnya területét. Karjával a sportpálya felé mutat.

— Versenyeket rendezünk. Testben,

lélekben teljes embereket faragunk a fiukból és mindezt a régi nevelési módszerektől mentesen. Verés, ütés, szidás nélkül. Új szellem költözött be a laktanyák életébe, mondja a tiszt, a legénység barátja.

Most már megértjük a szállóigévé vált mondást: »Trăiască Bodnăreș, are grijă de ostaș.«

A fenyőágakkal diszitett ebédlőn át, a konyhába jutunk, ebéidő előtt. A szakács láthatólag boldog, hogy megköstöljük a mai ebédet. Nincs miért restelkednie. Pirospozsgás arca még jobban kihevíül, amikor megdicsérik az izletes kásalevest és a bornyuhusos krumplipaprikást. Cuiu Vasile dicsekedve mondja, hogy a fiuk meg vannak elégedve »konyhájaival«. Hetenként négyszer kapnak húst, ami személyenként 1 kg.-ot jelent. Előkerül a másik szakács is, Filip Sándor. Ő magyar. Így van ez jól, mondja Vasile. A legénységnek 50 százaléka magyar, hát mért ne legyen nekik is a konyhán egy »képviselőjük«.

Megtudjuk még, hogy a legényállományu tisztuk ugyanabból az ételből egy asztalnál étkeznek a legénységgel.

Parancsszavak hangzanak, gyülekezés az ebédhez.

A laktanya ablakában rádió szól. Az elébb bukaresti zenével kedveskedtek a fiuknak. Most Budapest közvetít cigányzenét. Gherman őrnagy így bucsuzik: Szeretettel várjuk megújított hadseregünkbe román és magyar ifju testvéreinket. (háté)

50%

A Szovjetunió népe, élén a békeszerető népek nagy barátjával, Sztálin generálisszimmusszal a román kormány közbenjárására, a Romániára kirótt jóvátételi összeget 50%-kal csökkentette.

Ennek az öröme f. hó 10-én este Udvarhely város közönsége a munkásmozgó termében nagygyűlést tartott.

A gyűlést Stemmer József, a Román Munkás Párt megyei titkárságának tagja, román és magyar nyelvű beszéddel nyitotta meg. Majd Stroescu Grigore törvényszéki bíró román és Kocsis János dr. magyar nyelven ismertették a jelentőségét és fontosságát annak, mit jelent országunk népeinek a hadikárpótlás fizetésének ily nagy részben való elengedése.

Az örömtől kipirult arcu és a lelkesedés hatalmas mámorától elragadtatott tömeg fejezte ki háláját a Szovjetunió népeinek és nagy vezérének, Sztálin generálisszimmusznak azért a nagylelkű gesztusért, mellyel, mint már olyan sokszor, Románia népeinek segítségére sietett, elősegítve ezáltal országunk gazdasági helyzetét és népeinek jólétét.

Románia népei hálalett szívvel és meleg szeretettel tekintenek a Szovjetunió és annak nagy vezére felé, aki mindig a kellő pillanatban siet azoknak a népeknek a segítségére, akik megértették az idők szavát és beálltak az örök-békéért harcoló népek táborába, együtt haladva azokkal a fejlődés, a szocializmus megvalósítása felé.

A nagygyűlés résztvevői egyhangulag elhatározták, hogy hálájuk kifejezésékeppen táviratot küldenek Sztálin generálisszimmusznak és a szovjet-kormányoknak.

(A 2. oldali cikkünk folytatása.)
nagy beszédében, hogy a kisvállalkozók fontos szerepet játszanak és fognak játszani gazdasági életünkben, éppen ezért támogatásra kell találniuk valamennyi állami szerv részéről.

Az iszlázi évforduló.

Jun. 9-én ünnepelte a Román Népköztársaság az iszlázi forradalom százéves évfordulóját. Az ünnepségen a kormány is képviseltette magát és méltóképpen emlékeztek meg a száz év előtti eseményekről. Iszlázon érezték meg először, ezelőtt száz évvel az elnyomott román jobbágyok és munkások, hogy nekik is joguk van szabadon és ember módra élni. A száz év előtt lefolyt forradalmi eseményeket az ünnepség szónokai felidéztek a hallgatóság előtt.

Tanítónőképzősök önkéntes munkája

Az a lendületes ujjáépítési mozgalom, amely országunkban megindult és amelynek eredménye a munkacsoportokba tömörült fiatalság építőmunkája, új munkavállalásra készítette a ref. tanítónőképző intézet növendékeit.

Váro György dr.-né, az iskola nevelési irányítója felkereste a RDNSz megyei bizottságát, hogy megbeszélje, milyen munkába kapcsolódhatnak be az iskola növendékei, úgy, hogy a nevelésüket is előbbre vigyék és egyúttal a Nőszövetség munkáját is elősegítsék. Ennek a megbeszélésnek eredményeként a tanulókat háromféle önkéntes munkacsoportba szervezték be. Az első csoport a megyében működő 11 falusi napközi-otthon vezetője lesz a nyári szünet alatt. Ezek a felső osztályos növendékek közül kerülnek ki s így a jövő tanítónői gyakorlati ismereteket sajátítanak el a gyermekekkel való bánásmód körül. A második csoportba tartozók a városi Napközi-otthon egy-egy gondozóját »testvérül« fogadják úgy, hogy minden napközis gyermeknek lesz egy helybeli és egy vidéki »testvére«. Ezek a nagyobb gyerekek gondoskodnak a fogadott kis »testvérül« ruházatáról, kimoszák a ruháit, elviszik kirándulni, sétálni és a szünet végén mindegyiket egy törülközővel ajándékozzák meg, amit ők maguk szönek meg. Ha pedig erre nincs otthon módjuk, akkor, hogy a szülőket ezzel ne terheljék és hogy a vállalt feladatnak mégis eleget tudjanak tenni, otthon dolgoznak a rendes munkájukon kívül még annyit, hogy azzal meg szolgálják a törülköző árát. A harmadik csoportba tartozó növendékek a napközis gyerekekkel nyaralni mennek Homoród-füldőre és ott felügyelnek rájuk és mindenben a gyermekek segítségére lesznek.

Szép a cél és még szebb lesz a megvalósítás. Így a gyermekek lelkes gyökeret ver a közösségi érzés és eltörődik a társadalmi határ az ifjúság között nem csak elméletben, hanem gyakorlatban is. Bizonyossága ez a munka a demokratikus nevelést helyesen értékelő nevelői felfogásnak, amely például szolgálhat más iskoláknak is és remélhetőleg, követőket is von maga után.
B. Bella.

Megkezdődött a közigazgatási tanfolyam.

Hétfőn reggel megkezdődött a közigazgatási továbbképző tanfolyam. A tanfolyamot Szilágyi Ignác megyefőnök nyitotta meg. Azután Szilágyi Árpád, a tanfolyam igazgatója hívta fel a hallgatók figyelmét a tanfolyam céljára és jelentőségére. Majd Kocsis János dr. tartotta az első előadást: »Az állam helyzete a RNK-ban« címen.

Az 1848-as forradalom a román fejedelemségekben

1848 százéves évfordulójának megünneplésénél a magyar forradalom mellett meg kell ismernünk a román fejedelemségekben lezajlott szabadságmozgalmakat is, mert ezeknek a mozgalmaknak a román nép további fejlődésére nagy hatásuk volt. Foglalkoznunk kell ezzel a kérdéssel különösen azért is, mert a román szabadságmozgalmakról tudnak lapunk olvasói a legkevesebbet.

A moldovai fejedelemségben indul meg 1848-ban az első szabadságmozgalom a románok lakta területek között. A polgárságnak a Sturdza Mihály fejedelem uralkodásával elégedetlen része, a szintén elégedetlen bojárokkal felülről akart forradalmat véghez vinni. Április 8-ára egy nagygyűlést hívtak ezek össze, ahol követelték, hogy az ország alapokmányát képező Organikus Rendeletet tartsa be a fejedelem és ezen felül a cenzura eltörlését és a nemzetiség felállítását kívánták. Az uralkodó hamarosan karhatalommal nyomta el ezt a felszabadulási mozgalmat és a mozgalom vezetőit átadta a törököknek.

A moldovai polgárság szabadságmozgalma nem is vezethetett eredményre, mert nem a természetes szövetségesekkel, a városi és paraszti tömegekkel fogott össze, hanem az elégedetlen bojárokkal kötött természetellenes szövetséget. Vezetői nem is merték fel a paraszti tömegekben rejlő forradalmi erőt.

Munténia fejedelemségben fejlettebb polgári réteg volt, s minthogy ez a városi tömegekkel kötött szövetséget, demokratikus jellegű forradalma sokkal jelentősebb is volt. Nicolae Bălcescu és a forradalom más vezetői felismerték a parasztság érdekeit is és ezért is szót emeltek. A forradalmi hangulat előkészítésében nagy szerepe volt egy Testvériség (Frăția) nevű titkos társa-

ságnak. A Bibescu Gheorghe fejedelem uralmát megdőnteni szándékozó forradalmárok kapcsolatban voltak a francia kormánnyal is és széleskörű mozgalmat indítottak a polgárság között.

A forradalom június 21-én robbant ki Iszláz községben, ahova nagy paraszti tömegek is vonultak fel. Itt szerkesztette meg és ismertette Bălcescu Miklós kijelentését, mely egyúttal az új alkotmány tervezetét is magába foglalta. Ez az alkotmánytervezet biztosítani kívánta az ország függetlenségét, a politikai jogegyenlőséget, általános adóteherviselést, a miniszterek felelősségét, a sajtószabadságot, a jobbágyok felszabadítását, a címek és rangok eltörlését, a verés és haláltünetés megszüntetését stb.

A forradalom kis csapata mellé állott Craiova város lakossága is és Bukarest polgársága is megmozdult, hatalmas tömegekben vonult a királyi palota elé s kényszerítette a fejedelmet, hogy szentesítse, az új alkotmányt mely a szabadságjogokat biztosította. Bibescu fejedelem éjjel Brassóba távozott, lemondva trónjáról.

Június 27-én a Bukarest melletti Filaret mezőn a kivonult nép elfogadta az új alkotmányt.

A megalakult forradalmi kormányban azonban a mérsékelt elemek kerültek vezetésre, akik nem értették meg a földkérdés megoldásának szükségességét és így a forradalom nem tudta maga mellé állítani a parasztság tömegeit. Így aztán sikerülhetett a bojárok összeesküvése a forradalom megbuktatására, török csapatok segítségével levertek a forradalmat s annak vezetői török rabságba kerültek.

A forradalom jelentősége nagy volt mégis, mert megrázta a hűbéri berendezkedést, felébresztette a tömegben a szabadság utáni vágyat és előtérbe helyezte a nemzeti eszmét.

Jól sikerült a vasárnapi MNSz-nap

A kedvezőtlen időjárás ellenére is jól sikerült a Magyar Népi Szövetség vasárnapi nagyszabású centenáriumi ünnepélye.

Délelőtt a munkás mozgó termében hatalmas tömeg előtt vonultak fel az énekkarok 1848 évfordulójának megünneplésére.

Imets János nemzetgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet, rámutatva a most megszavazott államosítás hatalmas jelentőségére országunk gazdasági fellendítése terén.

Román nyelven Pleșoianu tanárnő emlékeztetett meg 1848-ról, hangsúlyozva a román-magyar testvériség eszméjét, amit Varga Katalin személyében mutatott be.

Ki kell emelnünk a Balogh Ferenc zenetanár vezetésével álló énekkarok szereplését, a ref. tanítónőképző és a ref. kollégium egyesített énekkarait és a Református Dalkör szereplését. Mindkét énekkar a darabok megválasztásában a helyes utat követte és az előadásban művészi volt.

Örömmel hallgattuk az oklándi vegyeskört, mely Ungváry János karnagy vezetésével megmutatta, hogy falusi énekkar is alkalmas a népdalok modern feldolgozásának művészi tolmácsolására.

A délutáni sportünnepélyből az eső miatt csak a diák-kézilabda mérkőzést lehetett megtartani.

Az esti táncbemutató is szépen sikerült. Kár, hogy a táncos csoportok nem emelvényen szerepeltek, hogy az egész közönség láthassa.

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhelyt

Képzőművészeti törvényszék

Ilyen még nem volt Székelyudvarhelyen. Most a Tanári Szakszervezet rendez egy képzőművészeti törvényszéket a szakszervezeti székház gyűléstermében f. hó 21-én, hétfőn este 8 órai kezdettel.

A vádlott egy fiatal művésznek egy munkánőt ábrázoló képe lesz s ezzel kapcsolatban vonulnak fel a modern művészetet vádoló és védő tanúk, hogy eldöntsék a művészet időszertű kérdéseit tisztázzák.

Mindenki vegyen részt az izgalmasnak ígérkező tárgyaláson.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Felsőrákos község (Udvarhely vm.) erdőközirtokossága az érdekeltek tudomására hozza, hogy 1948. június 20-án d. u. 3. órakor a birtokosság helyiségében, a tulajdonát képező turbinás, 2 köves, hengeres falusi malomát, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, 6 évre bérbe adja. Az árverési és egyéb feltételek a birtokosságnál megtekinthetők.

Felsőrákos, 1948. június 1.

Pál B. Miklós, birtokossági elnök.

x Eladó családi ház Kornis-utca 10. Vétel esetén beköltözhető, érdeklődni lehet Árpád-utca 11. 2-3

x Köszönetnyilvánítás. Az UMTE vezetősége ezúton mond hálás köszönetet mindazoknak, akik a sportünnepély alkalmával, június hó 6-án, adományaikkal és munkával jöttek egyetértésünk segítségére. Ugyanakkor kedves közönségünknek a pártolásért és a mindenkori megértésért fejezzük ki hálás köszönetünket. Az UMTE főtitkára.

Luca László kitüntetése

50-ik születésnapja alkalmával Luca László pénzügyminisztert a Munkarend I. osztályával tüntették ki. Luca László nem csak az ország pénzügyi talpraállításával érdemelte ki ezt a szép kitüntetést, hanem a fasizmus elleni törhetetlen küzdelmével is. Egyik élharcosa volt a fasizmus elleni küzdelemnek és közreműködött az országnak az Antonescu uralom alól való felszabadításában. A RMP központi bizottsága ez alkalomból táviratilag üdvözölte Luca László pénzügyminisztert.

A MNSz városi szervezete

f. hó 9-én este taggyűlést rendezett Szilágyi Árpád elnökletével. Bukszar József központi szervező politikai beszámolójában az Északamerika és a Szojjetunió közötti jegyzékváltásról beszélt. Egy ügyesen előadott népi tánc, majd Kénossy Gabriella szép éneklése következett Császár Anna zongorakíséretével.

Friedmann Mór dr. orvosi előadása a bacillusokról, a csecsemőgondozásról és a tejről szólt, tanulságos felvilágosításokat tartalmazva. Akácos Bálint diák ügyes monológja után Szilágyi Árpád elnök mondott zárószavakat, felhívta a tagok figyelmét a 10-iki nagygyűlésre és a 13-iki MNSz-napra.

Meghívó

A Megyei Szakszervezeti Tanács f. hó 18-án, pénteken este 8 órakor a mozi-teremben centenáriumi emlékünnepélyt rendez, melyre szeretettel meghívjuk a város közönségét.

Belépti díj: tetszés szerint.

A rendezőség.

x Elveszett egy kicsi, négyszögletes, fekete lap karóra. A becsületes megtaláló jutalomban részesül, ha beadja a kiadóhivatalba.

x Elveszett a piacon 2 drb. C jelzésű élelmiszeri jegy Gábor Mihály pincér és Lőrincz Ibolya névre szóló. Becsületes megtaláló jutalomban részesül, ha beadja Szent Imre-u. 11. sz. alá.

— Nagymennyiségű sarló és kasza érkezett Romániába. A szomszédos országokkal kötött gazdasági egyezménynek értelmében nagymennyiségű sarló és kasza érkezett a napokban az országba. Így Magyarországról 50.000, Lengyelországból 67.600 és Jugoszláviából 15.000 kasza érkezett, Csehszlovákiából pedig 300.000 sarló fog érkezni, amelyet az INCOOP útján osztanak ki.

— Székelyhídegyház közönség felett május 30-án nagy vihar vonult át, melyet jégeső követett. Nagy kárt tett a jég a buzatermésben, a kenderet és a szőlőt teljesen megsemmisítette. A nagy eső következtében feliduzzadt víz nagyobb területet leiszapolt. A hatalmas kárt a helyszínére kiszállott bizottság vizsgálta felül és állapította meg. Kivánatos volna az illetékes hatóságok beavatkozása, hogy a kárt szenvedett gazdák bizonyos mérvű adóelengedésben részesüljenek.

x Eladó egy családi ház sürgősen Attila-utca 28. Érdeklődni lehet dr. Nagy Lajosnál. 2-3

x Eladó 1 drb. vastag, ép kirakott üveg s nagyobb mennyiségű fedélzeti cserép, egy kisebb méretű malom triór és 4 drb. szekérkerék. Érdeklődni lehet Malom-u. 22. sz. özv. Szabó Dénes-nél.

x Keresek kertés családi házat csűrrel, érdeklődni lehet Bethlen-utca 69. Darvasnál, állomással szemben.